

הקנטוניסט שלא שכח

מערכות- סדר ההצגה

קטע פתיחה – קריין – תפאורה – שולחן ערוך עם מפה ו 2 כסאות

שיר בית : א

מערכה א' : בבית המשפחה

(1 האבא והבן חוזרים מבית המדרש

(2 אוכלים ארוחת ערב

מערכה ב' : גיוס בכוח

(1 חיילים נכנסים הביתה ומגייסים בכוח

(2 צוואת האב

שיר בית : ב

מערכה ג' : בצבא הצאר

(1 מכריחים לאכול נבלות וטרפות

(2 לא נותנים להדליק חנוכיה

(3 תפילת הקנטוניסט

קטע קישור - קריין

מערכה ד'- הכניסה לישיבה

(1 הגעה לראש הישיבה ווידוי על הצוואה

(2 הלבטים והקשיים האם לקבל אותו + ההחלטה

שיר בית : ג

מערכה ה'- החברותא

(1 הלימוד והעידוד

(2 הקשיים וההתמודדות

(3 תפילת הקנטוניסט

שיר בית : ד

מערכה ו' : פורים בישיבה

(1 רוקדים ושותים

(2 ההשפלה

(3 עדות הקנטוניסט

שיר בית אחרון

קטע סיום סבא ונכד

קטע פתיחה- קריין

רוסיה... לפני כמאה וחמישים שנה הצאר הרשע מגייס בכוח ילדים לצבא, לא ליום ולא לחודש ולא לשנה.. כל ילד שנתפס יהיה כמו עבד 30 שנה בצבא הצאר הגוי, ילד בן 10 בלי אמא אוהבת בלי אבא שנותן בטחון, בלי חברים לשחק, אבל עם הרבה גויים רשעים בכל מקום, גזירת הקנטוניסטים מרחפת מעל ראשי הילדים. היהודים בסכנה, האבות נושאים עיניהם לשמים, האמהות מתפללות בדמעות רותחות, ריבונו של עולם רק שלא ייקחו את הילד שלי, רק שלא יבואו הרשעים...

חלק מהתפילות מתקבלות וילדים רבים ניצלים מהגזירה הנוראה... וחלק מהתפילות לא התקבלו... כמו במצרים של פרעה, היו ילדים שניצלו והיו ילדים שלא. לפנינו הסיפור האמיתי של לייבלה, הקנטוניסט שלא שכח, אם ניצל או לא, מיד תגלו.

מערכה א' – בבית המשפחה

נכנסים ביחד עם גמרות ביד ומתיישבים לשולחן

אבא : איזה כיף ללמוד איתך לייבלה, כל כך נהניתי בבית המדרש כל כך הרבה נחת יש לי ממך.

לייבלה : גם לי אבא, גם לי כיף, האותיות של התורה כל כך מאירות, כל כך מתוקות.

אבא: נכון לייבלה, התורה מתוקה מדבש ונופת צופים.

לייבלה : אבא ?

אבא: כן....

לייבלה: אני פוחד.... שמעתי שלקחו את ירחמיאל קהאן, וגם אצל משפחת לוי הם היו הרשעים ולקחו את אהרלה, רק ילד בן 8, אבא איך ילד בן 8 מסתדר שם, אני כל כך דואג. מה יקרה אם יבואו גם אלינו.... אני לא אוכל לעזוב אותך ואת אמא, אני רק ילד קטן בן 10 אבא אני פוחד. אם הם יבואו אתה לא תיתן להם לקחת אותי נכון אבא?, וחוף מזה אבא, אתה אמרת לי שהשם מאוד אוהב אותי אז מה זה אומר שאת ירחמיאל קהאן הוא לא אוהב ? בגלל זה לקחו אותו ? לצבא ?

אבא: לייבלה שלי בן יקר שלי השם אוהב את עם ישראל את כולו, אהבתי אתכם אמר השם, אבל זה לא אומר שתמיד אנחנו מבינים למה השם עושה כל דבר, השם יתברך חושב מחשבות ומתכנן תוכניות, וכולן לטובה, אבל לא תמיד אנחנו רואים את זה. את התורה יש לשמור תמיד ובכל מצב, גם אם קשה פה בעולם הזה וגם אם לא מבינים, הגוף שלנו הוא חולף ורגעי אבל הנשמה לייבלה הנשמה היא ללא קץ ותכלית, העולם הזה הוא דמיוני האמת היא בעולם הבא אז ימלא שחוק פינו ולשונו רינה, בעולם הבא לייבלה נבין הכל, לא יהיו שאלות

ויהיה רק אושר נצחי ותענוג גדול יותר מכל התענוגים שיש פה בעולם, רק אם נשמור את דרך השם.

מערכה ב' : גיוס בכוח

כניסת חיילים: עם רכב יוצאים מהרכב מתקדמים בשמאל ימין

אבא: לייבלה תתחבא !!!!!

שתי טורים של חיילים והמפקד הולך באמצע ונעמד מול האבא

חייל : כאן זה משפחת שוורץ ??? אל תענה לי אפילו אני יודע שכן... האם יש לכם ילד שקוראים לו לייבלה ??? אל תענה לי אמרתי לך אני יודע שכן... אני מקווה שהיה לך כיף איתו וששיחקת איתו הרבה כי היום זו הפעם האחרונה שאתה רואה את הבן שלך יהודי.... הצאר ירום הודו,

חיילים: רקיעה "ירום הודו"

צריך את הבן שלך לצבא... אל תדאג אנחנו נטפל בו יפה..... מאוד יפה... כל כך יפה שלא בטוח שישאר במי לטפל.....(צוחק)

חיילים !! יש בבית הזה ילד יהודי ששיך לצאר תביאו לי אותו ...

חייל מכוון נשק אל האבא והשאר מחפשים, מוצאים צוחקים ותופסים

באזיקים.

חייל : יש משהו שאתה רוצה להגיד לבן שלך לפני שאתם נפרדים לנצח .....

אבא: לייבלה זה לא נכון אנחנו לא נפרדים לנצח, אם תשמור את מצוות התורה ותישאר יהודי אנחנו ניפגש בעולם הבא ונהיה מאושרים לנצח, לייבלה, אל תשכח שאתה יהודי בן לאברהם יצחק ויעקב, תזכור את זה לייבלה השם איתך תמיד, גם מאחורי הדברים הקשים ביותר תמיד השם נמצא, אחרי שתשתחרר מהצבא תלך לישיבה כמו שתמיד חלמת תלך ותלמד את התורה המתוקה שאתה כל כך אוהב..תזכור שאתה יהודי

חייל : מספיק! חיילים ! בפקודת הצאר ! קחו את הילד הזה ותהפכו אותו לגוי !!!!!

לוקחים את לייבלה באזיקים ונוסעים.

מערכה ג' : בצבא הצאר

תפאורה שולחן חיילים יושבים מסביב לשולחן ואוכלים, לייבלה לא אוכל.

המפקד נכנס ורואה שלייבלה לא אוכל.

מפקד: הנס !! למה אתה לא אוכל אתה חייב לאכול זוהי פקודה !

לייבלה : לא קוראים לי הנס, קוראים לי לייבלה ואני לא אוכל כי אני יהודי וזה אוכל לא כשר אלו נבילות וטריפות ! אני אוכל רק ירקות !

מפקד : לא אוכל ????? לייבלה ??? מה אתה חושב שפה זה הבית של אבא ואמאלה השם שלך זה הנס!!! אם לא תאכל מיד אתה תיכנס לצינוק ! ברור ?? חיילים קחו את היהודון הזה לצינוק מיד !!! אחרי שבוע בלי אור השמש בטוח הוא יתחיל לאכול....

חיילים מובלים את לייבלה בנתיים מוציאים שולחן ומכניסים כסא.

לייבלה : לא אכפת לי שאני בצינוק לפחות כאן אוכל להדליק חנוכיה... מנסה להדליק חנוכיה ברוך אתה השם אלוקינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וציוונו להדליק נר של חנוכה, ברוך אתה השם אלוקינו מלך העולם שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה... והמפקד נכנס עם שתי חיילים...

מפקד: מה זה ??? מנסה לשרוף את הצינוק של הצאר ירום הודו (חיילים רקיעה ירום הודו)

חשבת שתלמד הנס.. שלא תהיה כל כך עקשן אבל אני רואה שאיתך צריך לעבוד בשיטות אחרות...

קחו אותו החוצה שבוע בקור עם זאבים וחיות טרף אולי ישכנע אותו להפסיק עם השטויות.

חיילים לוקחים את לייבלה ובנתיים מוציאים כסא מכניסים את לייבלה עם מעיל 2 חיילים

חייל א': אני לא מבין אותך הנס למה אתה כזה עקשן בוא תהיה כמונו ותהנה מהחיים מה תעשה פה בקור עם זאבים וחיות טרף שבוע שלם, אתה לא תשרוד אתה תמות .

חייל ב': עזוב אותו שמוצקי אלה היהודים הם עקשנים תן לו שימות פחות אחד יותר נחמד .

חיילים הולכים ולייבלה נשאר לבד.

לייבלה: איזה קוררר אמרו לי שיש פה מינוס 20 מעלות אוי אבא יקר כמה אתה חסר לי אני כל כך מתגעגע אלייך אוי אמא יקרה שלי כבר 15 שנה לא ראיתיך מה שלומך איני יודע מה שלום אחיי ואחיותיי? האם שכחתם אותי? מה יהיה גורלי?

נושא עינים לשמיים ומתפלל:

אבא שבשמיים אני יודע שאתה שומע אותי אני מרגיש את זה , כל כך הרבה פעמים הצלת אותי ממוות בטוח, ממחלות , אוי אלוקים קשה לי אני רחוק ממשפחתי אני לא זוכר אפילו מה התאריך ואיזה יום היום אני כבר שכחתי איך קוראים וכותבים, תפילין אין לי , ציצית אין לי, מי שילמד אותי תורה אין לי, רק אתה נשארת אבא שבשמיים אני מבקש שלא תעזבני , כוחותיי עוזבים אותי, אני לא מפחד למות , אבא הבטיח לי שאם לא אשכח שאני יהודי ניפגש כולנו בעולם הבא, אבל אלוקים אני כבר לא זוכר כל כך מה זה יהודי , איך עושים מצוות , אני פשוט לא יודע, לא לימודו אותי, אבל אני זוכר שאני יהודי, זה מספיק אלוקים כדי שאני אגיע לעולם הבא??? תשמור עליי אבא שבשמיים תעזור לי לשרוד וכשאתחרר אלך לישיבה ואלמד מהתחלה מה זה יהודי אמיתי...

קטע קישור – קריין

השנים עברו להם מלחמות באו והלכו , יום רדף יום ושנה רדפה שנה לייבלה שלנו כבר אדם מבוגר בגיל 40 וחוף מההבטחה שלו לאבא כבר לא זוכר כמעט כלום...

מערכה ד' – הכניסה לשיבה

מכניסים 2 שולחנות עם מפות ומתיישבים הראשי ישיבה והרמי"ם. ליבלה נכנס ונעמד מולם.

לייבלה : הראש ישיבה באתי לקיים את מה שהבטחתי לאבא שלי.

רה"י : מה אני יכול לעזור לך ?

לייבלה : קוראים לי לייבלה שוורץ ולפני 30 שנה לקחו אותי לצבא הצאר, אני קנטוניסט, והבטחתי לאבא שלי ביום שלקחו אותי שאם אשרוד ואשתחרר אלך לשיבה ללמוד מה זה יהודי. לא שכחתי ובאתי .

רה"י : אשריך לייבלה וברוך השם שהציל אותך מיד הרשעים הארורים האלה.. מה אתה יודע ללמוד? משנה, גמרא רש"י אולי גם תוספות ? ראשונים ? אחרונים ? שולחן ערוך ?

ליבלה: הרה"י , אינני יודע כלום , אפילו קרוא וכתוב שכחתי , 30 שנה של ייסורי גיהנום השכיחו ממני כמעט הכל !

רה"י : מה זאת אומרת כמעט הכל ? מה הם לא השכיחו ממך ?

לייבלה : לא שכחתי שאני יהודי ! ועכשיו באתי ללמוד איך מתנהג יהודי ! אני הבטחתי לאבא שלי שלא אשכח !!!

רה"י : לייבלה יקירי אנחנו צריכים להתייעץ. זה לא פשוט....

לייבלה מתיישב בצד

רה"י : מה אתם אומרים רבותיי מה השם מבקש מאיתנו

ר"מ א : בשום פנים ואופן לא ! מי יודע מה הוא למד שם אצל הגויים , ואולי הוא ילמד את הבחורים התנהגות מקולקלת ?

ר"מ ב: נראה לך שהוא יגרום נזק? אחרי 30 שנה בצבא הגויים לבוא לישיבה זוהי מסירות נפש הוא יהיה דוגמא ומופת לבחורים..ממש ברכה לישיבה הקדושה

ר"מ ג: מה זה בכלל משנה , גם אם נקבל אותו הוא לא יסתדר ויפרוש, מה אתם חושבים שהוא רבי עקיבא שבגיל 40 יתחיל ללמוד א ב זה ישבור אותו והוא לא ישרוד חבל על המאמץ.

ר"מ ד: כל זה בכלל לא לעניין גם אם נקבל אותו מי ילמד אותו צריך להתחיל איתנו מ-א ב ממש מי יהיה מוכן לעשות את זה, אין לנו פה רבה של כיתה א' אז מה בכלל הדיון ?

רה"י: שמעתי! והחלטתי! לייבלה יכנס לישיבה, גם אם יהיה קשה וגם אם הוא לא יהיה רבי עקיבא! יהודי רוצה ללמוד איך להתנהג ולא נדחה אותו! זהו פיקוח נפש! כך יהיה. אני לוקח על עצמי את המשימה למצוא חברותא מספיק צדיק וירא שמיים שיבין איזה זכות יש לו.

מערכה ה' - החברותא

תפאורה 2 כסאות ושתי סטנדרים עם מחברות

לייזר : קדימה לייבלה בוא ננסה שוב פעם קמץ א או

לייבלה:קמץ א אה ,

לייזר : צירי ו ויי

לייבלה: צירי ו ווווווווווווווו ויי ווי אוי ואבוי אמרתי לך שאני לא אצליח, מה יהיה איתי ...

לייזר: אתה ממש מצחיק אותי לייבלה, 30 שנה בצבא הצאר, מלחמות, מחלות, צינוק, קור מוות, את כל זה עברת ועכשיו אתה מתייאש? תבין לייבלה, יצר הרע לא יוותר לך בכזו קלות.. אתה חייב להלחם, והיצר הרע שונא אותך יותר מהמפקד בצבא ולהלחם מולו יותר קשה מלהלחם בשדה הקרב! אבל אתה חייב לנסות ותראה שגיעת ומצאת תאמין....

לייבלה: אבל למה זה כל כך קשה אני רואה בחורים שבקלות מצליחים ללמוד והכל כל כך קל להם.

לייזר : התפקיד שלנו זה להסתכל רק על עצמנו לייבלה ולא על אחרים כל אחד מאיתנו הוא בן יחיד לקב"ה עם יכולות משלו וקשיים משלו, להשם זה לא משנה בכלל מי אתה אלא מה אתה, האם אתה מתאמץ , האם אתה מתייגע, זה מה שחשוב העיקר להמשיך ולא לוותר ליצה"ר !!

לייבלה: אני מרגיש בלב שאתה צודק וכך גם אבא שלי לימד אותי, ברוך השם שיש לי אותך לייזר אתה חבר אמת לא יודע מה הייתי עושה בלעדייך. לבד.

לייזר: יהודי הוא אף פעם לא לבד לייבלה ואתה יודע את זה יותר טוב ממני, השם שלח לך אותי כי הוא אוהב אותך, תמשיך להתאמץ ואתה תראה שעוד יום יבוא ואתה תזכר בכל הקשיים ותראה שהם אלו שבנו אותך והכינו אותך לחיים אמיתיים ולא מזוייפים.

לייזר קם והולך ולייבלה נשאר לבד: מתפלל

לייבלה: אלוקים יקר שלי אני כל כך רוצה להרגיש את מתיקות התורה אני זוכר שהייתי ילד ולמדתי עם אבא הרגשתי כמו דבש על הלשון שלמדתי, אני רוצה להרגיש את זה שוב אבא שבשמיים, אני רוצה להרגיש את הטעם הזה שוב פעם. אני אמשיך ואמשיך להתאמץ, אבל אל תעזבני אלוקי תן לי כוחות להתמודד וגם שקשה לי אל תעזוב אותי אלא תמיד תהיה איתי אני לא שכחתי את מה שהבטחתי לאבא, בבקשה אל תשכח אותי אבי שבשמיים...

מערכה 1

פורים בישיבה- מוזיקה שמחה רוקדים ושותים

משמח: לייבלה היום פורים אתה יודע מה זה פורים ??? בוא תשתה קצת ותשמח ??

לייבלה: פיקודי השם ישרים משמחי לב! ברוך השם אני שמח!

משמח: בשביל מה לך להתאמץ לייבלה גם ככה לא תצליח, הנה קח ספר תהילים ותקרא גמרא זה לא בשבילך עדיף תקרא תהילים חבל על הזמן שלך !!

לייבלה: תודה רבה על העצה! אבל אני מעדיף לקחת עצות מחז"ל. והם אמרו יגעת ומצאת תאמין! והם אמרו לא עליך המלאכה לגמור! אני לא גדלתי בבית עם משפחה, המשפחה שלי היו חיילים גויים, אתה ישנת במיטה חמה ואני ישנתי על האדמה הקפואה, אותך שלחו לחידר ללמוד ואני הייתי צריך ללמוד איך לברוח מאויבים, אותך העירה אמא ואבא לקח אותך לחיידר, אותי העיר המפקד הגוי הרשע בצרחות, ולקח אותי ישר לצינוק!

אין דבר כזה חבל על הזמן, כל מאמץ קטן שאני עושה נרשם בשמיים, אני לא מסתכל עוד כמה יש לי להספיק, זה לא משנה לי, אני מסתכל כמה עברתי, וכמה התקדמתי וכמה אני מתאמץ, אני לא יודע לאן אגיע, להיות תלמיד חכם או להגיד תהילים, מה שבטוח שאני אעשה את כל המאמצים שלי ואת כל הכוח שלי אני אשקיע בלהיות יהודי כמו שאבא שלי היה, ומה שיהיה יהיה הקב"ה מנהל את העולם ולא אנחנו!

תפאורה שולחן מפה שתי כסאות וגמרא.

סבא: זהו כל הסיפור נכד שלי.. כל כך רצית לשמוע איך גדלתי בתור ילד ומה עברתי בצבא של הצאר הרשע עד היום, 70 שנה עברו מאז זה הרבה זמן נכד שלי, סיפרתי לך הכל אני מקווה שהבנת את המסר.

נכד: כן סבא הבנתי את המסר, צריך תמיד להתאמץ ולא משנה מה

סבא: נכון נכד יקר שלי, יגעת ומצאת תאמין, ועכשיו נכד יקר שלי אתה צריך ללכת ללמוד עם אבא שלך ואני צריך ללכת לישיבה למסור שיעור, אחר כך לחברותא עם הראש ישיבה ומחר אנחנו חוגגים אתה זוכר ?

נכד: כן סבא אני לא אשכח, מחר סיום השס"ה 5 שלך.

סבא: נכון אני הקנטוניסט שלא שכח וגם אתה אל תשכח, יגעת ומצאת תאמין. זכור ואל תשכח .

שיר סיום